

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/2867

-3-

WOT

SAYI : B 14.0.BHİ 01-382
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24.11.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 10.11.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2867-7269/18361 sayılı yazınız.

Erzurum Milletvekili Fahrettin KUKARACI'nın, "Pancar üretimine uygulanan kotaya" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/2867) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM _____ :

Gereği _____ :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :

Başbakanlığa

7/2867 -4- 408

ERZURUM MİLLETVEKİLİ SAYIN FAHRETTİN KUKARACI'NIN
YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Cevap 1

Ülkemizde şeker pancarı fiyatları yürürlükte olan 6747 sayılı Şeker Kanunu'nun 8. maddesine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmektedir. Belirlenen fiyat ülke genelinde geçerli olmaktadır. Pancar fiyatı 1990 - 1999 yılları arasında genellikle Ağustos - Ekim ayları arasında açıklanmıştır.

Ülkemizin genel ekonomik durumu ve istikrar programı dikkate alınarak 2000 yılı pancar fiyatı üreticiyi mağdur etmeyecek şekilde tespit edilmiştir. Hazırlanan Kararname imza aşamasında olup, en kısa sürede tekemmül ettirilecektir.

"Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" gereğince pancar çiftçisine gübre, tohum, tarımsal ilaç ve şeker olarak aynı, sözleşmede belirtilen yetiştirme dönemlerinde tarımsal işlemlerin yapılması için nakdi avans verilmektedir. 10.11.2000 tarihi itibarıyla 2000 yılı pancar üretimi için verilen aynı ve nakdi avansların toplamı 142,8 trilyon olmuştur. Sabit fiyatlarla değerlendirildiğinde 1999 ve 2000 yıllarında üreticiye dağıtılan kota başına avans sırasıyla 7,82 milyon TL/ton ve 11,43 milyon TL/ton olmuştur. Bu rakamlar dikkate alınırsa avans ödemelerinde bir önceki yıla göre % 46 oranında reel artış sağlanmıştır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve T.Ş.F.A.Ş tarafından hazırlanan yeni "Şeker Kanunu" tasarısı taslağı kanunlaştığında şeker sektöründe AB ile uyumlu bir düzenleme sağlanacak ve şeker üretim kotalarının belirlenmesini müteakip, pancar fiyatının kanuna dayalı olarak çıkartılacak yönetmeliklerde belirlenecek tarihte açıklanması mümkün olacaktır.

Cevap 2

Şeker üretiminde istikrarın sağlanması, pancar üretiminin kontrol altına alınması ile mümkündür.

Şeker üretiminde Dünya dengeleri ve Türkiye'nin doğal şartları gereği, Ülkemizin şeker politikası, iç talebe yeterli düzeyde şeker üretiminin yurtiçi kaynaklarla karşılanması şeklinde belirlenmiştir.

Ancak, geçmiş yıllarda uygulanan tarımsal destekleme politikaları doğrultusunda şekillenen üretici tercihleri nedeniyle, pancar ve şeker üretiminde istikrarlı bir yapı yerleştirelememiştir. Bu'da, bazı yıllar talep fazlası üretim nedeniyle stokların oluşmasına, bazı yıllar da ciddi boyutta arz darlığının yaşanmasına yol açmıştır.

Dünya ticaretinin serbestleştirilmesine yönelik uluslararası anlaşmalar ve diğer bazı ülke taahhütleri de üreticinin yabancı menşeli ürünler karşısında korunmalarını gerektirmektedir. Bunun için alınacak dış ticaret önlemlerinin diğer bazı uygulamalarla da desteklenerek kuvvetlendirilmesi sektör için önem arz etmektedir.

Ayrıca şeker fabrikalarımızın verimlilik ilkelerine uygun olarak şeker üretebilmeleri için, kapasitelerini tam olarak kullanabilmeleri, dolayısıyla işleyebilecekleri yeterli

pancarı temin edebilmeleri sektörün rekabet gücü açısından dikkate alınması gerekli bir husustur. 409

Bu temel gerekçelerle işlerlik kazanan "pancar Üretiminde Kota Uygulaması" bir yandan ülke içinde üretimin istikrara kavuşturulmasını hedeflerken, diğer yandan pancar üreticisinin ürününü ve gelirini garanti altına almayı, ayrıca işleyici durumundaki fabrikaıların talebini ekonomik olarak karşılamayı öngörmektedir.

1998 yılında başlayan uygulama, 1999 ve 2000 yıllarında da sürdürülmüştür. Bundan sonra da sektör menfaatleri açısından sürdürülmeye devam edilecektir.

Geçmiş yıllarda pancar üretimindeki dengesizlik sebebi ile oluşan şeker fazlası 1997 yılında 174 bin ton, 1998 yılında 279 bin ton, 1999 yılında 507 bin ton ve 2000 yılında ekim ayı sonu itibarıyla 506 bin ton şeker ihraç edilerek eritmeye çalışılmıştır. 2000 yılı sonuna kadar ihracatın 600 bin ton olması beklenmektedir. 2001 yılında da 690 bin tonu şeker ihracatı öngörülmektedir.

Cevap 3

Taraf olduğumuz Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması ile Dünya'da şeker ticareti serbest bırakılmıştır. Anlaşma gereği, şeker ithalatında ülkemizce taahhüt edilen tarifeli engellere uyulması gerekmekte, tarife dışı engeller getirilmesi ise mümkün olamamaktadır. Ülkemiz, Gelişme Yolundaki Ülke Statüsü ile, beyaz şekerde gümrük tarifesi 10 yıl içinde %10 oranında düşürmeyi taahhüt etmiştir. İndirim için temel alınan vergi oranı %150 olup, 1995-2004 yılları arasında bu oran % 10 düşürülmesi ve 2004 yılında şekerde ithalat vergi oranının % 135'e çekilmesi gerekmektedir. 2000 yılı itibarıyla % 10 indirim taahhüdümüzün % 6'lık dilimi gerçekleştirilmiş durumdadır.

1/98 sayılı Avrupa Birliği - Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı çerçevesindeki yükümlülüklerimiz gereği, Avrupa Topluluğu menşeli bazı tarım ürünlerine açılan ithalat tarife kontenjanları arasında, diğer bazı ürünlerin yanısıra şeker de yer almaktadır. 97/10467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile her yıl Avrupa Birliği menşeli 80 bin ton şeker için tarife kontenjanı açılmış bulunmaktadır. 1998 yılından itibaren her yıl, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından 80 bin ton şekerin ithalatı için lisans alınmış ancak bu kapsamda ithalat yapılmamıştır.

Cevap 4

Sınır ticareti ve diğer yasal olmayan yollardan ülkemize şeker girişi olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca dahilde işleme rejimi çerçevesinde bir miktar şekerin yurt içinde satışının yapıldığı düşünülmektedir. Ancak miktar telaffuz edilen rakam seviyesinde değildir.

İhraç edilmeyen şekerin ihraç edilmiş gibi gösterilerek sahte belge düzenlenmesinin yada ihraç edilen şekerin çeşitli yollardan geri dönüşünün ve sınır ticareti ile şeker ithalinin yapıldığı duyumları üzerine Bakanlığımızca ve Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi tarafından ülkemize sınır ticareti ve diğer yasal olmayan yollardan şeker girişinin önlenmesi için; Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, ilgili Valilikler, Gümrük Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuştur.